

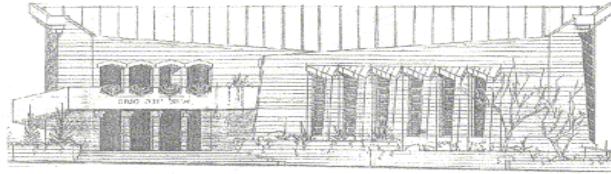
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשת כל נדרי תשס"ט

מאת הרב דוד אברהם ספקטור

ברוכים הבאים לכל האורחים וגמר חתימה טובה לכולם. בשעה זו רוב העם היהודי בארץ ובתפוצות, דתי וחילוני כאחד מתאסף יחד בבתי-כנסיות, במתנ"סים ובאולמי ספורט ומודיע שלש פעמים לעצמו ולעולם כולו שכל נדרי ואסרי וחרמי בטלים ומבוטלים, לא שרירין ולא קיימים. זהו חד-משמעי! שמנו נקודה ומתחילים דף חדש. תכלה שנה וקללותיה ותחל שנה וברכותיה.

בשעה זו כאשר השליח-ציבור אמר 'כל נדרי' מתוך מחזור רינת ישראל, אמר אלפי ק"מ מכאן במוסקבה הרב ברל לזאר, הרב הראשי לרוסיה את תפילת 'כל נדרי' מתוך מחזור שנשרד ממחנה-השמדה מיידנק. הוא קיבל את המחזור הזה מיהודי שנפטר לאחרונה בגיל 108 והיה היהודי הקשיש ביותר בעולם. עד לפני כמה שנים שמו היה בוריס ייפמוב והוא שימש משך שנים כצייר, כקריקטוריסט של סטאלין. במלחמת עולם השנייה הוא הגיע עם הצבא הרוסי למחנה מיידנק, כדי לשחררו. הוא עבר בזעזוע עמוק בין הצריפים בצריף הנשים הוא שם את ידו מתחת לאחד הדרגשים ונתקל במחזור ליום הכיפורים שאחת הנשים החביאה שם. שנים בוריס ייפמוב שמר את המחזור הזה בביתו, בלי שום שימוש. הוא חי כגוי רוסי לכל דבר, רחוק מעולם היהדות. לפני כמה שנים בגיל שיבה וזקנה הוא נפגש עם הרב ברל לזאר והחליט לחזור בתשובה לזהותו היהודית. הוא חזר לשמו היהודי שהיה לו בילדות ברוך פרידלנדר. ה' האריך את ימיו עד גיל 108 והוא ניצל את השנים האחרונות והתחיל להניח תפילין כל יום ולהשתתף בתפילות בבית-הכנסת במוסקבה. הוא סיפר לאחרונה, ש"אולי בזכות המחזור (של יום הכיפורים ממיידנק) חזרתי בתשובה, אבל עכשיו יש משהו הרבה יותר חזק המקשר אותי ליהדותי וזה – התפילות והתפילין." אכן שערי תשובה לא ננעלו לאף יהודי באשר הוא ובכל גיל. הלוואי ותפילת 'כל נדרי' שנאמרת בשעה זו במוסקבה מתוך המחזור הזה ממיידיקת תתקבל ברצון ותעורר יהודים רבים לשוב אל ה', אל עמם, ואל ארצם ואל מדינתם, מדינת ישראל, ראשית צמיחת גאולתנו.

השנה, בראש השנה סיימנו שנת השמיטה. המעשה האחרון של שנת השמיטה היה שמיטת כספים, שמיטת החזר הלוואות וחובות. מעשה זה דומה מאד לאמירת כל נדרי הערב. כל ההלוואות הן בטלים ומבוטלים לא שרירין ולא קיימים. נראה שרבים בעולם שנקלעו למשבר כלכלי חריף היו חולמים על חוק כזה. מה אומר חוק של שמיטת חובות? זה מנוסח היטב בספר דברים (בפרק טו), בפרשת ראה: (א) **מִקֵּץ שְׁבַע שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה.** (ב) **וְזֶה דְבַר הַשְּׁמִטָּה שְׁמִטָּה כָּל בַּעַל מִשָּׁה יָדוֹ (מְלוּה) אֲשֶׁר יִשָּׂה (לוֹה) בְּרֵעֵהוּ לֹא יִגָּשׁ (ידרוש) אֶת רֵעֵהוּ וְאֶת אֲחִיו כִּי קָרָא שְׁמִטָּה לָהּ. וּמִסְכָּם הֶרֶמְבִּים (שמיטה ויובל ט, א): "מצות עשה להשמיט המלוה בשביעית והתובע חוב שעברה עליו שביעית עבר על לא תעשה."**

ומהי מטרת חוק שמיטת החובות: כי לא יִהְיֶה בָךְ אֲבִיּוֹן או במילים אחרות: שוויון חברתי מחיקת חובות ונתינת הזדמנות שווה לכל אדם. אכן רבים קיימו השנה נוסף לתקנת הפרוזבול גם את מצות התורה כפסק הבן-איש-חי ונתנו הלוואה לעני וכשבא העני אחרי ראש השנה לתקנת הפרוזבול גם את מצות התורה 'משמיט אני וכבר נפטרת ממני' (רמב"ם שמיטה ויובל ט, כח). אני מוחל לך על החוב. אחי ורעי, ביום הכיפורים אין להסתפק במחיקת חובות כספיים, אלא יש למחוק גם את החובות הנפשיים שיש לנו כלפי אחרים, ובמיוחד השנאה, שנאת חנם, הקנאה, העצבנות והכעס. אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה ויפייס את חברו. כשהייתי ילד הדרך מבית הכנסת לבית היתה ארוכה. כל שנה בליל כל נדרי, באמצע הדרך היינו מבקרים אצל משפחה יהודית, היחידה באיזור הזה והיינו יושבים אצלם וקצת מתבדחים אתם שזה אירוח זול מאד בלי כיבוד. האמת היא שזה האירוח המתאים ביותר ביום הזה. אין כאן לא אכילה ולא שתיה ולא שאר תענוגים אלא יש כאן זמן לשוחח ולהקשיב אחד לשני. וכבר אמרו חז"ל לא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים וט"ו באב. אם שני יהודים נפגשים ומדברים ועוד מצליחים להקשיב אחד לשני, אז זה באמת יום טוב. הריצוי והפיוס הלאומי שיש ביום הכיפורים הוא ההכנה הטובה ביותר למצוות הקהל שאת זכרו נקיים השנה במוצאי חג הסוכות. וכך קראנו השבת בתורה: **מִקֵּץ שְׁבַע שָׁנִים בְּמֵעַד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת. בְּבֹא כָל יִשְׂרָאֵל לִרְאוֹת אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בַּמִּקְדָּשׁ אֲשֶׁר יִבְחַר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם. הִקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ. מִצֹּת הַקֹּהֶל, שֶׁאֵנוּ נִקְיִים לִזְכֹּר הַקֹּהֶל שֶׁהָיָה בְּזִמְנָה הַזֶּה, הִיא הַשִּׂיא שֶׁל שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה. הַקֹּהֶל אֶת הָעָם הוּא צוֹ הַשְּׁעָה. לְדַעְתִּי עַל מַמְשַׁלֵּת יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת עַל הַשְּׁנָה, שְׁנַת תַּשְׁס"ט כְּשֶׁנֶּת הַקֹּהֶל. בְּמִיּוּחַד בְּשְׁנַת הַבְּחִירוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ פְּרוֹד לַבְּבוֹת וּלְפַעֲמִים שְׁנַת חֵנֶם, יֵשׁ לְהַדְגִּישׁ אֶת בִּיחַד הַיִּשְׂרָאֵלִי, אֶת הַקֹּהֶל אֶת הָעָם.**

נדע כולנו מיום הכיפורים זה עד יום כיפורים הבא עלינו לטובה, להדגיש את המאחד בין כולנו ושתהיה באמת שנת תשס"ט תהיה שנת סימן טוב. תפילתנו לבורא עולם, שיבטל את כל הגזרות הקשות הכלכליות והבטחוניות ויכתוב ויחתום את כולנו עם כל עם ישראל בארץ ובתפוצות לשנה טובה ומתוקה, שנת בריאות ורפואה שלמה, שנת אהבה ואחוה בין אדם לחברו, בין איש לאשתו, בין הורים לילדיהם ובין כל חלקי העם כולו ונכתב ונחתם כולנו בספר חיים טובים, בספר גאולה שלמה במהרה בימינו.